

Vlaams
Parlement

vergadering **C42**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 4 november 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Kurt De Loor tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de samenstelling van het Voorzitterscollege – 344 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Kurt De Loor tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het aantal vrouwen in topfuncties bij de Vlaamse overheid – 345 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van de heer Peter Van Rompuy tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de impact van het federaal regeerakkoord op de lokale financiën – 310 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Ingrid Lieten tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verplichte terugtrekking van de provinciebesturen uit de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden – 331 (2014-2015)	11

VRAAG OM UITLEG van de heer Kurt De Loor tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de samenstelling van het Voorzitterscollege – 344 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, in uitvoering van het Vlaams regeerakkoord wordt er een Voorzitterscollege opgericht dat in de plaats komt van het College van Ambtenaren-Generaal (CAG). Aan de ministers werd gevraagd om na overleg met het management voorstellen te bezorgen zodat voor elk van de dertien beleidsdomeinen een effectief lid en een plaatsvervangend lid kon worden aangeduid.

Minister, waarom werd de werking van het CAG stopgezet? Werd er een evaluatie gemaakt van de werking van het CAG? Aan de verschillende ministers werd gevraagd om na overleg met het management per beleidsdomein een effectief lid en een plaatsvervanger aan te duiden. Hoe verliep dit overleg concreet? Kunnen we de verslagen van dit overleg krijgen? Welke criteria werden gebruikt voor de samenstelling van het Voorzitterscollege? Hebben anciënniteit, gender, de eigenheid van de entiteiten een rol gespeeld? Welke criteria primeerden bij de uiteindelijke keuze? Werd bij de samenstelling van het Voorzitterscollege rekening gehouden met diversiteit in de samenstelling?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

De heer Bert Maertens (N-VA): Minister, we hebben allemaal in de pers gelezen dat er een nieuw overlegorgaan tot stand is gekomen ter vervanging van het zogenaamde CAG. Dat wordt vervangen door een Voorzitterscollege. Dat is een goede zaak, omdat je dan alle voorzitters van de managementcomités en managementcolleges samenbrengt. Dat moeten toch de bruggenbouwers zijn die het netwerk tussen de topambtenaren versterken.

Mijnheer De Loor, ik ben een beetje verbaasd door uw vraag om uitleg. Mijn verbazing zal wel niet de uwe zijn. Ik vraag me af waar u naartoe wilt met die vragen. Ze lijken iets te suggereren. U hebt ook de krantenartikels gelezen. Mijn vraag is waarom u die vraag hier stelt. Ik stel me voor dat het initiatief tot de samenstelling van dat Voorzitterscollege niet bij de minister van Bestuurszaken zit, maar wel bij de minister-president. Minister, het is vreemd dat deze vraag om uitleg hier werd geselecteerd. Ik neem aan dat u zult antwoorden, maar ik vind het vreemd dat ze hier nu aan bod komt.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Het klopt wel dat dit iets is dat is geagendeerd door de minister-president en dat die aan alle andere ministers de opdracht heeft gegeven om na te gaan wie de voorzitters van de verschillende managementcomités zouden kunnen zijn. Los daarvan zal ik zeker antwoorden.

U weet dat we willen afstappen van het BBB-principe (Beter Bestuurlijk Beleid) en de versnippering willen tegengaan, dat we naar een holdingmodel evolueren, waarbij de Vlaamse Regering als een soort moedermaatschappij functioneert. Alle entiteiten daaronder met een zekere vorm van autonomie, moeten zich daarover geen zorgen maken. Daarom hebben we geopteerd om af te stappen van het

CAG en te evolueren naar het zogenaamde Voorzitterscollege dat de voorzitters van de managementcomités van de dertien beleidsdomeinen groepeert.

De heer Maertens heeft gezegd dat we zochten naar een profiel van mensen die bruggen konden slaan tussen de administratie en de Vlaamse Regering. Daarmee wil ik niet gezegd hebben dat de leden van het CAG dat niet konden. We hebben dat gedaan in overleg met de betrokken beleidsdomeinen en de topambtenaren. Er zijn dertien namen uit de bus gekomen, dertien vaste en dertien plaatsvervangende leden.

De installatievergadering is ondertussen achter de rug en heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2014, onder het voorzitterschap van de minister-president, en ik was ook aanwezig.

U vraagt ook hoe de opdracht van de minister-president concreet naar de andere leden van de regering is gegaan om een voorstel te doen. Er is geen procedure afgesproken en die is ook niet opgelegd. Er is gewoon aan elke minister gevraagd om op de een of andere manier contact te maken met de ambtenaren van zijn of haar beleidsdomeinen en met een voorstel te komen. Zo hebben de verschillende ministers voor dertien beleidsdomeinen iemand voorgesteld als voorzitter van het managementcomité. De Vlaamse Regering heeft dat dan besproken en op 10 oktober 2014 goedgekeurd, dus tien dagen voor de installatievergadering heeft plaatsgevonden. Ik wil hier nog opmerken dat tien dagen tussen de beslissing van de Vlaamse Regering en een eerste installatievergadering redelijk goed lijkt qua timing.

Mijnheer De Loor, ik had het al over het profiel van bruggenbouwer. U vroeg specifiek of er met bepaalde aspecten rekening is gehouden. Neen, we hebben aan de ambtenaren gevraagd of ze konden leven met het voorstel dat we deden. Voor mij gaat het over de juiste man of vrouw op de juiste plaats. De vertegenwoordiging van vrouwen is nu minder dan die in het CAG. Dat klopt inderdaad en dat is iets waarmee we rekening zullen houden in de toekomst.

Het Voorzitterscollege telt drie vrouwelijke effectieve leden op dertien. Dat is ongeveer 21 procent, maar dat ligt in de lijn van het aantal topfuncties van vrouwen bij de Vlaamse overheid. Daarmee wil ik niet gezegd hebben – integendeel – dat we daar geen werk voor de boeg hebben. Ik ben er absoluut van overtuigd dat we op dat vlak toch nog wel een tandje bij moeten steken. Bij de plaatsvervangers is er nu wel sprake van vijf vrouwen op dertien. Dat is dus al iets beter, maar ik ben het met u eens dat het beter kan, althans als dat uw idee ook is.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Mijnheer Maertens, bij mijn weten is mevrouw Van Volcem de voorzitter van deze commissie, niet u. Zij is het die als voorzitter de vragen ontvankelijk of onontvankelijk verklaart. Als die niet aan de juiste minister gericht zijn, dan ga ik ervan uit dat dit wordt doorgegeven aan de collega-minister. En het is nog altijd mijn recht als parlamentslid om controle uit te oefenen op de regering, denk ik. Als u vraagt waar ik heen wil met deze vraag, dan is het antwoord: ik wil een antwoord.

Minister, u had het over overleg. Eerst bleef u daar vrij algemeen over, maar ik had graag geweten hoe dat overleg precies is gebeurd. Is de afgevaardigde per beleidsdomein, dus zowel het effectief lid als de plaatsvervanger, dan uiteindelijk door de minister gekozen, of is die door de ambtenaren gekozen? Kunnen we ook de verslagen krijgen van het overleg dat heeft plaatsgevonden binnen die diverse domeinen?

Is er een evaluatie gebeurd van de leden van het vroegere CAG? Dat zou eventueel een rol kunnen hebben gespeeld om hen al dan niet op te nemen in het Voorzitterscollege. U hebt gezegd dat er geen specifieke criteria zijn. Hoe is dan uiteindelijk de selectie gebeurd?

Ik vind het heel spijtig dat er geen aandacht is geweest voor gender. Daarover gaat mijn volgende vraag op de agenda. Er zijn drie vrouwen op de dertien afgevaardigden in het Voorzitterscollege. U zegt dat u daar in de toekomst op zult letten. Ik vind dat een beetje flauw. Dat is zeker een gemiste kans. Slechts een vierde is een vrouw. Dat is bitter weinig. Het zou nu een heel duidelijk statement zijn geweest, mocht men ter zake ook voor een evenredig aandeel aan vrouwen hebben gekozen. U verwijst dan naar de plaatsvervangers. Blijkbaar zijn vrouwen dan wel goed genoeg om plaatsvervanger te zijn.

Als de heer Maertens akkoord gaat, zou ik graag nog een antwoord krijgen op mijn bijkomende vragen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik kan daar nog aan toevoegen – maar dat heb ik eigenlijk ook al aangegeven in mijn oorspronkelijke antwoord – dat er geen procedure is vooropgesteld. De minister-president heeft gewoon aan elke minister gevraagd om zelf een voorstel te doen. Hoe hij of zij dat heeft gedaan, dat weet ik niet. Ik weet wel hoe ik het zelf heb gedaan. Daarvan bestaan er in ieder geval geen schriftelijke verslagen. Mijnheer De Loor, wat de rest van uw vragen betreft, moet ik me toch wel enigszins aansluiten bij de opmerking van de heer Maertens. Ik heb een idee in welke richting u wilt gaan, maar u hebt niet het lef om het hier uit te spreken.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Dat vind ik toch erg! Dat is mijn controlerecht als parlementslid. Minister, ik neem uw insinuaties niet. Als er zaken zijn waarvan u zegt dat ik ze niet uitgesproken krijg en die op uw tong liggen, zegt u ze dan!

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van de heer Kurt De Loor tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het aantal vrouwen in topfuncties bij de Vlaamse overheid
– 345 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp-a): Voorzitter, minister, geachte leden, het is daarnet ook aan bod gekomen: de nieuwe Vlaamse Regering zal de organisatiestructuur van de Vlaamse administratie onder handen nemen en het aantal entiteiten beperken. Op zich is dat een goede zaak. De Vlaamse diversiteitsambtenaar vreest dat dit zal leiden tot een halvering van het aantal vrouwen in leidinggevende topfuncties bij de Vlaamse overheid. Het streefdoel voor vrouwen voor het leidinggevend topkader en het middenkader van de Vlaamse overheid is momenteel 33 procent. Vandaag is slechts 21 procent van het topmanagement een vrouw. Het Vlaamse regeerakkoord trekt dit streefcijfer op tot 40 procent. De diversiteitsambtenaar vreest echter dat de fusieoperatie ervoor zal zorgen dat de Vlaamse overheid wel eens onder de 15 procent zou kunnen terechtkomen, dus van de huidige twintig vrouwen naar slechts tien vrouwen.

Minister, hoeveel topfuncties zal de overheid tellen na de fusieoperatie? Hoeveel vrouwelijke leidinggevende topambtenaren zal de overheid tellen na de geplande fusies van de entiteiten? Bent u van oordeel dat de fusie van de entiteiten nefast zou kunnen zijn voor het aantal vrouwen in topfuncties? Het Vlaamse regeerakkoord stelt het streefcijfer van 40 procent vrouwen voorop. Welke maatregelen zult u concreet nemen om ervoor te zorgen dat dit streefcijfer ook daadwerkelijk wordt gehaald? In welke termijn voorziet u voor het behalen van dat streefcijfer?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, ik deel uw bezorgdheid. U haalt terecht dat punt aan, maar ik vrees dat u de vraag een beetje te vroeg stelt. We moeten al die fusieoperaties nog doen. Daardoor hebben wij momenteel niet echt een duidelijke kijk op wie er waar de leiding zal nemen over een gefuseerde entiteit. U weet dat de vorige regering heeft beslist om tien entiteiten op te heffen, en dat in het huidige regeerakkoord staat dat er bijkomend twintig entiteiten zullen verdwijnen, meestal door fusie. Maar nu kan ik echt niet zeggen welke impact dat zal hebben op de vrouwelijke topambtenaren. Ik wil er, samen met u, over waken dat wij zeker de streefcijfers zoveel mogelijk proberen te behalen. Die streefcijfers zijn zeer ambitieus, maar liever ambitieus dan niet ambitieus.

Ik hoop in elk geval dat de fusies geen negatief effect zullen hebben op het aantal vrouwen in topfuncties. Als ik zie dat het die weg zou uitgaan, kunnen we nog altijd proberen een andere richting uit te gaan. Ik blijf erbij dat streefcijfers zeer goed zijn voor een overheid, die een voorbeeldfunctie moet hebben, maar langs de andere kant ben ik nog altijd van oordeel dat je de juiste persoon, de juiste man en de juiste vrouw, op de juiste plaats moet hebben. Kan dat een vrouw zijn? Absoluut. Daar durf ik niet aan te twijfelen. Maar het is inderdaad de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Regering, en zeker van mij als minister van Gelijke Kansen en van Bestuurszaken, om ervoor te zorgen dat er zeker naar wordt gestreefd om dat cijfer te behalen.

U sprak over het nieuwe streefcijfer van 40 procent. Dat wordt van kracht vanaf 1 januari 2016. Tot dan, en dus ook in 2015, geldt het streefcijfer van 33 procent, dat we inderdaad nog altijd niet hebben behaald. Daar hebt u ook gelijk in. Maar ondertussen zijn er wel een aantal instrumenten ontwikkeld. Die waren er al, maar ze werden nog een beetje bijgestuurd om toch effect te kunnen genereren. Zo bepaalt het Vlaams personeelsstatuut (VPS) dat er bij kandidaten die een gelijkwaardige uitslag hebben bewust mag worden gekozen voor een vrouwelijke kandidaat of voor een kandidaat uit een kansengroep. Het moet, voor alle duidelijkheid, over een gelijkwaardige uitslag van gelijkwaardige kandidaten gaan. Dit is geen vorm van positieve discriminatie.

Dan is er Vlechtwerk. Dat is bedoeld voor personeelsleden van de Vlaamse overheid, in het bijzonder de vrouwen die willen doorgroeien naar een leidinggevende functie. Ik vind dat zeer waardevolle initiatieven. Het gaat om vijf gratis interactieve lunchgesprekken voor vijftig vaste deelnemers. Zo kunnen mensen iets opsteken en ook meer beweegredenen vinden om als vrouw te willen doorgroeien naar een topfunctie. Dan is er nog het nieuwe initiatief van het Agentschap voor Overheidspersoneel (AgO), Vlechtwerk Plus. Dat werkt op hetzelfde principe, en richt zich tot leidinggevendenden, maar niet tot afdelingshoofden. Het richt zich tot leidinggevendenden die willen doorstromen naar een hogere verantwoordelijke functie. Inspire ten slotte richt zich tot alle afdelingshoofden en leidinggevendenden uit het middenkader die een toekomst willen uitbouwen.

Ik heb u al gezegd wanneer het nieuwe streefcijfer in werking zal treden: vanaf 1 januari 2016. Het zal gehaald moeten worden tegen 2020.

Als lid van de regering en als vrouw, mevrouw de voorzitter, vind ik het ook belangrijk om te zeggen dat wij als overheid natuurlijk allerlei zaken kunnen proberen te realiseren om ervoor te zorgen dat het aantal vrouwen in topfuncties en in middenkaderfuncties toeneemt, maar wij zullen ook moeten blijven werken aan de randvoorwaarden. Ik blijf daarbij. Wij moeten als Vlaamse overheid het voorbeeld geven. En dan heb ik het niet alleen over het organiseren van kinderopvang, maar ook over het organiseren van vergaderingen op gezinsvriendelijke uren. Dat kost niet zoveel moeite. En dan heb ik het niet over het spitsuur tussen zes en acht, wanneer de kinderen huiswerk moeten maken en in bad moeten. En ik denk ook nog altijd dat er een mentaliteitswijziging moet komen: er is niets mis met een vrouw die carrière maakt en met een man die met zeer veel plezier thuis blijft om voor de kinderen te zorgen. Mijnheer De Loor, daarmee bedoel ik niet u persoonlijk.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik kan u vertellen dat mijn vrouw voor de tweede maand op rij in de Verenigde Staten zit om daar te studeren en dat ik ondertussen voor de kinderen zorg, ook op vriendelijke en onvriendelijke uren. Maar ik houd zeker rekening met uw suggestie. *(Gelach. Opmerkingen)*

Dat had u niet verwacht, hé? *(Opmerkingen)*

Bij mijn ouders.

Minister, de politici hebben vaak het laatste woord en zij hebben ook vaak de sleutel in handen om erop toe te zien dat er voldoende vrouwelijke topambtenaren overblijven. Maar ik mis één iemand die het totaalplaatje in het oog houdt. De kans is dan natuurlijk groot dat het anders uitdraait en dat de vrouwen sterk in de minderheid zullen zijn.

Minister, bevestigt u dat u de praktijk zult handhaven dat er, wanneer er twee gelijkwaardige kandidaten zijn met gelijkwaardige resultaten, zal worden gekozen voor een vrouw?

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, het VPS is zodanig aangepast dat er, vanaf het ogenblik dat er twee gelijkwaardige kandidaten zijn, bewust mag worden gekozen voor een van de doelgroepen. Dus ook voor een vrouw.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Peter Van Rompuy tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de impact van het federaal regeerakkoord op de lokale financiën – 310 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Voorzitter, er is een federaal regeerakkoord. Ik heb minister Turtelboom een gelijkaardige vraag om uitleg over de impact op het geheel van de Vlaamse begroting gesteld. Nu wil ik een specifieke vraag om uitleg over de lokale financiën stellen.

Minister, ik geef toe dat alle specificaties nog niet gekend zijn. Hieronder vallen onder meer zaken die de balans van de gemeenten zouden kunnen verbeteren,

zoals de indexsprong of de daling van de patronale lasten. Er zijn ook budgettaire tegenvallers, zoals de uitbreiding van het gewaarborgd loon of de responsabiliseringsbijdragen voor de pensioenen. Het is momenteel niet duidelijk welke impact dat exact zal hebben. Daarvoor moeten we op de federale wetten wachten.

Het zou echter interessant zijn al een eerste zicht te krijgen op de richting die de gemeentelijke financiën in het algemeen zullen uitgaan. Zal het om een opbrengst of om een budgettaire tegenvaller gaan? Minister Turtelboom heeft al een raming grosso modo gegeven. Kunt u ook het totale plaatje schetsen?

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Mevrouw Nadia Sminate (N-VA): Voorzitter, de vraag om uitleg, de bezorgdheid en de timing van de heer Van Rompuy zijn zeer terecht. We stellen momenteel allemaal binnen onze lokale besturen een begroting op. We stellen vast dat er een aantal onzekerheden zijn. Het is evenmin onduidelijk of die onzekerheden een impact op de investeringsmarge van de lokale besturen zullen hebben. De vraag om uitleg is dan ook zeer terecht.

Waar wel duidelijkheid over bestaat, is de indexsprong. Het lijkt me logisch dat die maatregel ook door de lokale besturen wordt uitgevoerd. Mijn gemeente is relatief klein. De begroting bedraagt 22 miljoen euro. We stellen echter vast dat die maatregel recurrent toch 145.000 euro oplevert. Dit is een aanzienlijk bedrag.

Gezien het budgettaire klimaat moeten en zullen we die maatregel uitvoeren. Het lijkt me wijs dat alle gemeenten en OCMW's deze maatregel solidair uitvoeren, als iedereen begrijpt wat ik bedoel.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, ik wil me bij de vraag om uitleg en de bezorgdheid van de heer Van Rompuy aansluiten. Ik wil het specifiek hebben over een punt dat voor de steden en de gemeenten enorm belastend is.

Voor de politie worden de patronale bijdragen met ongeveer 6 procent verhoogd. Voor de gemeenten is dat slechts iets meer dan 2 procent. Voor de politiezones gaat het om een stijging met 6 procent. Dit moet in grote mate door de lokale besturen worden betaald. De federale toelage blijft al geruime tijd stabiel. De lokale besturen moeten het verschil bijpassen en dat is voor de steden en gemeenten een financieel probleem.

Daarnaast gaat op 1 januari 2015 de brandweershervorming van kracht. Ik vraag me af in welke mate de wet van 2007 betreffende de civiele veiligheid werkelijk zal worden toegepast. In die wet staat duidelijk dat het voor de lokale besturen geen meerkost mag betekenen. Aangezien het om een wet gaat, hopen we dat dit zo zal zijn.

Minister, deze twee problemen met betrekking tot de politie en de brandweer kunnen de lokale financiën van onze steden en gemeenten in belangrijke mate bezwaren. Ik zou de federale minister van Binnenlandse Zaken dan ook willen vragen om die twee belangrijke aspecten in ogenschouw te nemen en om de nodige federale maatregelen te treffen om de uitgaven van de lokale besturen niet verder te laten stijgen.

De voorzitter: De heer De Loor, de ongehoorzame, heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Voorzitter, ik zal daar onmiddellijk op inpikken. Een dergelijke voorzet kan ik niet laten schieten. Ik geloof heel sterk in de lokale autonomie. Als gemeenten en OCMW's in hun meerjarenbegroting in een indexering hebben voorzien en er volgend jaar een indexsprong komt, lijkt het me tot de lokale autonomie te behoren dat een OCMW of een gemeente zelf kan beslissen wat zal gebeuren met de middelen die hiervoor zijn ingeschreven.

Sociale besturen zullen in dat geval voor sociale oplossingen kiezen. Besturen die met beide ogen naar de portemonnee kijken en de rekenmachine in de hand houden, zullen andere keuzes maken.

Minister, de indexering is volgens mij in de meeste gemeenten en OCMW's in de meerjarenbegroting opgenomen. De drijfveer om dit voorstel te lanceren, is een bekommernis om het koopkrachtverlies ten gevolge van een indexsprong te compenseren. U hebt waarschijnlijk ook in De Standaard gelezen dat de compensatie van het loonverlies door de lokale besturen volgens professor in de bestuurskunde Ackaert niet mogelijk zou zijn. Ik zou graag uw standpunt hierover horen.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Voorzitter, ik zou me kort willen aansluiten bij de algemene bezorgdheid om de impact van de regeerakkoorden op de lokale financiën.

Ik wil het specifiek hebben over wat de heer De Meulemeester daarnet over de brandweer heeft gesteld. De bedragen die we in dat verband horen, wijzen op meer dan een verdubbeling.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, sta me toe te beginnen met de vraag van mevrouw Pira: ik wil wel, maar over de brandweer heb ik niets te zeggen. Die vraag hoort wellicht niet thuis in deze commissie. De heer Van Rompuy stelde de vraag ook al in de plenaire vergadering, aan minister Turtelboom. Natuurlijk is het wel zo dat de bezorgdheid daarover terecht is, en ik deel die met u. De Vlaamse Regering ziet erop toe dat de groeivoet van het Gemeentefonds niet daalt, ondanks de barre financiële tijden. We stellen ook vast dat in het federale regeerakkoord zowel positieve als negatieve zaken staan wat betreft de invloed op de gemeentefinanciën.

Op dit ogenblik is het nog te vroeg om concreet op de zaak in te gaan. Er is al wel een regeerakkoord, maar er zijn nog geen beleidsnota's. Er zijn nog geen stevige documenten die verduidelijken wanneer welke maatregelen zullen worden doorgevoerd. Uiteraard zal ik contact opnemen met de federale collega's om erover te waken dat de financiën van de lokale besturen niet te hard worden getroffen, want dat laatste kan echt niet de bedoeling zijn. Ik heb al wel gevraagd om de impact van de indexsprong te berekenen. Ervan uitgaand dat die er komt, zal dat een positief effect hebben op de gemeentefinanciën. De uitgaven voor lonen van het personeel van gemeenten en OCMW's worden geraamd op 5,2 miljard euro voor 2015. Ervan uitgaand dat een indexsprong in 2015 een besparing van 2 procent betekent, levert dat de gemeentefinanciën 102,5 miljoen euro op. Dat is toch een behoorlijke som.

De verlaging van de totale loonmassa zorgt er natuurlijk wel voor dat de gemeenten minder inkomsten zullen kunnen verwerven uit de aanvullende personenbelasting, wat een negatieve weerslag zal hebben. De daling van de patronale lasten, waarover de heer De Meulemeester het had, zou zich pas in 2018 voordoen. Dat laatste is evenwel nog niet helemaal zeker: alles moet op federaal niveau nog worden uitgewerkt, waarna er nog intensief zal worden

overlegd. Inzake de vennootschapsbelasting op de intergemeentelijke samenwerking heb ik mijn kabinet opgedragen om het bevoegde federale kabinet te contacteren, om na te gaan hoe de zaak zal worden aangepakt. Ik wil dus erg uitgebreid op uw vragen antwoorden, maar ik stel toch voor dat u nog eventjes wacht tot op het moment dat we zeer concrete cijfers hebben over de impact van de maatregelen. Ik hoop dat er meer positieve dan negatieve gevolgen zullen te noteren zijn. Daarover kunnen we dan een grondig debat voeren, waarop wij – zowel ik als u, leden van de meerderheid – onze federale collega's kunnen vragen om waakzaam te zijn voor de impact van de maatregelen op de lokale besturen.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Ik dank u voor het antwoord. De impact van de indexsprong is snel berekend. De rest is moeilijker te vatten. De impact van de intenties inzake het gewaarborgd loon is wellicht wel al in te schatten. Misschien hoeft dat vandaag niet, maar ik denk dat het nuttig is om lokale besturen een raming te bezorgen. Mevrouw Sminate zei terecht dat men volop bezig is met de opmaak van de gemeentebegrotingen. Ik zetel zelf niet in de gemeenteraad, maar ik hoor dat sommige gemeenten er al klaar mee zouden zijn. Het zou goed zijn dat men een raming in handen krijgt. Best mogelijk dat het eindresultaat eerder winst dan verlies betekent, al steek ik daarvoor mijn hand niet in het vuur. Dat zou toestaan om niet dieper te snijden dan nodig is, wat belangrijk is, gezien het feit dat het investeringsritme toch al wat is gedaald. Meer duidelijk zou nuttig zijn om lokale besturen toe te staan zo goed geïnformeerd mogelijk hun begroting voor volgend jaar op te maken.

Mevrouw Nadia Sminate (N-VA): Mijnheer De Loor, over een voorzet gesproken: u spreekt over een sociale maatregel, maar ik spreek over een socialistische maatregel, waarbij aan enkele tientallen mensen een mooi cadeau zal worden gegeven maar de rest van de bevolking van uw gemeente in de kou zal blijven staan. Wellicht zult u die toelage maar kunnen uitkeren na een eenmalige aanpassing van het rechtspersonenregister (RPR). Ik zie niet in hoe u dat anders zou kunnen klaren. Wel, ik ben erg benieuwd hoe uw coalitiepartner daarop zal reageren.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Ook ik had een vraag gesteld aan u, minister, maar ik kan me wel indenken dat u daar niet onmiddellijk op kunt antwoorden. Ik wou weten wat uw standpunt is over de toekenning van een indexbonus, via een loonsverhoging of bijvoorbeeld extra maaltijdcheques. Kan dat? Professor Johan Ackaert legde daarover verklaringen in De Standaard af. Valt dit onder de gemeentelijke autonomie? Ik ben een grote believer. Kunt u daarover uw standpunt meedelen? Ik had hierover een vraag om uitleg ingediend, maar men heeft me logischerwijze verwezen naar de bijeenkomst van vandaag. Als u daar vandaag niet kunt op antwoorden, kan ik de vraag evenwel opnieuw indienen, voor een volgende bijeenkomst. Dat is geen probleem.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Rompuy, wij hebben verschillende brieven bezorgd aan de lokale besturen, om te zeggen dat ze bij de opmaak van hun budget en meerjarenplanning rekening moeten houden met de cijfers waarover ze beschikken. Bij eventuele nieuwigheden zullen wij niet nalaten om hen onmiddellijk op de hoogte te brengen. Als er zich nieuwigheden voordoen, is er natuurlijk ook nog de budgetcontrole, waarbij een aantal zaken kunnen worden rechtgezet. Dat is niet altijd even leuk om te doen, maar wij gaan dat in elk geval samen met de heer Decoster van de administratie nauwgezet opvolgen, zodat de lokale besturen weten hoe en wat, want het is onze verdomde plicht om dat te doen.

Mijnheer De Loor, heel veel hangt af van hoe de federale wetgever en de Federale Regering die indexsprong zullen organiseren. Ik herinner mij nog de indexsprong van wijlen Jean-Luc Dehaene. Toen stond heel duidelijk in de wet

dat er geen compenserende maatregelen mochten worden genomen. Veel zal dus afhangen van hoe dat op het federale niveau concreet wordt ingevuld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Ingrid Lieten tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verplichte terugtrekking van de provinciebesturen uit de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden – 331 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a): Minister, in het regeerakkoord staat dat de provincies terugtreden uit de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS). Dat is een zinnetje met zeer verregaande gevolgen. Ik probeer in kaart te brengen wat die gevolgen zijn en ik hoop dat u mij daar meer informatie over kunt geven.

Zal de Vlaamse Regering middels een decreet de provincies overrulen in hun democratisch recht als verkozen organen en hen verplichten om uit de intercommunales te treden? Hoe ziet u dat praktisch? Wie zal die aandelen dan overnemen? Er zijn bepaalde intercommunales waar de gemeentebesturen er uitdrukkelijk voor gekozen hebben dat de intercommunale publiekrechtelijk 'zuiver' blijft en dat er dus geen private partners worden toegelaten. Hoe moeten die intercommunales dat dan oplossen?

Als de provincie moet uittreden, heeft dat ook consequenties voor haar inkomsten. Goed bestuurde intercommunales delen immers ook dividenden uit die, als ze zuiver zijn, helemaal terugvloeiën naar de gemeenschap, de gemeentebesturen en de provinciebesturen, die die inkomsten gebruiken om dienstverlening te organiseren voor de inwoners. Als de provinciebesturen verplicht worden om uit te treden, verliezen ze dus die dividenden en die inkomstenbron. Zult u dat compenseren, of gaat u er maar van uit dat die inkomsten voor de provinciebesturen wegvallen?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Minister, geldt die systematiek ook voor intercommunales die zich bezighouden met louter grondgebonden materies? Als de provincies ook daar niet meer in mogen participeren, wat is de bedoeling daar dan van?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Lieten, ik las net uw uitgebreide communicatie op de site van Het Belang van Limburg over deze vraag en het antwoord dat ik daarop gegeven zou hebben. U weet dus blijkbaar al wat ik zal antwoorden, maar goed. *(Opmerkingen)*

De uittreding van de provincies uit de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden is inderdaad opgenomen in het Vlaamse regeerakkoord. Wij zullen uiteraard ook een decretaal initiatief nemen om dat te kunnen doen. Dat lijkt me nogal logisch.

Het regeerakkoord is zeer duidelijk over hoe het verder moet met de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Er is een mogelijkheid tot opname van private partners in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in de sector afval en energie. Er is een terugtrekking van de provincies uit diezelfde intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, en er is de ambitie om nog in 2015 met een decretaal kader te komen om IGS te kunnen wijzigen.

Op de site van Het Belang van Limburg lees ik: 'Homans pleegt complete aanslag op Limburg'. Zo erg zou ik het niet willen formuleren. De wijze van overname van de aandelen maakt deel uit van het onderzoek dat voorafgaat aan een decretaal initiatief. Dat lijkt mij nogal wieses. Het is sowieso duidelijk dat die aandelen zullen worden overgenomen door een van de andere leden van dezelfde intergemeentelijke samenwerking. Ook dat lijkt mij logisch.

In de schriftelijke versie van uw vraag vroeg u ook of het mogelijk zou zijn dat gemeenten die aandelen gratis zouden overnemen. Het moet mij dan toch van het hart dat u het enerzijds opneemt voor de provincies, wat uw volste recht is, maar anderzijds vraagt dat ik toesta dat de provincies hun aandelen gratis aan de gemeenten zouden geven. Ik weet dat uw partij nogal een believer is in het woord 'gratis', maar ik ben dat niet. Het is mijns inziens aan de andere aandeelhouders om de waarde van die aandelen te bepalen.

De dividenden komen toe aan de aandeelhouders van een intergemeentelijke samenwerking. Natuurlijk komt het hen dan ook ten goede. Het valt onder de autonomie van de betrokken partners en gemeenten om te bepalen hoe zij het dividend besteden. Ik ga dat niet mee opnemen in een nieuw decretaal kader.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Ik kreeg nog geen antwoord op mijn vraag. Als de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zich louter inlaten met grondgebonden materies, moet de provincie er ook uit. Of kunnen er dan nieuwe verbanden worden opgericht waar de provincie dan opnieuw in participeert? De provincie heeft toch nog een belangrijke taak in het kader van de grondgebonden materies?

Minister Liesbeth Homans: Neen. Dat staat heel duidelijk in het regeerakkoord. De provincies kunnen niet meer deelnemen aan de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Dat geldt voor alle soorten.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Minister, u gaat met een ontwerp van decreet het democratisch recht van de provincie overrulen. Ik betreur dat ten zeerste. Een regionaal, verkozen orgaan dat middels een beslissing van de provincieraad is toegetreden, kan alleen door de provincieraad worden uitgesloten. Dat lijkt me toch logisch en democratisch. U gaat manu militari en bevoogdend optreden en in Brussel beslissen wat de provincieraden niet meer mogen beslissen.

Ik vind het heel fijn om te horen dat u een onderzoek hebt bevolen om de consequenties van een en ander te onderzoeken in voorbereiding van het ontwerp van decreet. Goed bestuur zou zijn dat u het onderzoek had gevoerd vóór de beslissing. De consequenties zouden dan op voorhand onderzocht zijn en opgenomen zijn. Ik kan me nu niet van het gevoel ontdoen dat er geen enkele reden is waarom de provincies moeten uittreden en wat de meerwaarde daarvan zou zijn.

Integendeel, ik voorzie complicaties en problemen, ook door uw bijkomende antwoorden. U zegt dat de bestaande aandeelhouders maar moeten beslissen

wat ze daarmee doen. Een intercommunale waarin alle gemeenten en de provincie aandeelhouder zijn en u beslist dat de provincie moet uittreden, dan legt u de facto aan de gemeenten bijkomende kosten op. Zij zullen manu militari, zonder dat ze erom gevraagd hebben, de aandelen van de provincie moeten overnemen. Om wat te bereiken?

Na uw antwoord op de vraag van de heer Van Rompuy inzake de consequenties van het een en ander op de financiële begroting van de gemeenten, stel ik voor dat we dit toevoegen aan het lijstje. Dit zal ook financiële consequenties hebben.

Veel gemeentebesturen hebben moeite om hun meerjarenbegroting in orde te krijgen. Veel van hen zullen weigeren om dit te doen. Waar staan we dan? Dan wordt uw wet onuitvoerbaar. Als men beslist om geen private partners toe te laten en toch moet het gebeuren, dan zult u de private partners langs de zijdeur binnenhalen, ook als dat niet gewenst is door die intercommunales.

Als de private partners tot de intercommunale toetreden, minister, gaan ze met een deel van de dividenden lopen die nu in de provincie blijven. Die dividenden moeten in het bedieningsgebied van de provincie blijven, bestemd voor de dienstverlening aan de burger. Als u een private partner binnenhaalt, is dat misschien een internationale afvalgigant met zijn zetel weet ik waar ter wereld, en dan verdwijnen de dividenden uit de provincie en hoogstwaarschijnlijk uit Vlaanderen. Die middelen zullen we niet meer kunnen omzetten in dienstverlening aan de burgers.

Ik betreur ten zeerste uw wetgevend initiatief. Ik zal het met hand en tand bestrijden.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Lieten, toen het decreet rond de IGS werd opgesteld en goedgekeurd, was het helemaal niet de bedoeling om de provincies daarbij te betrekken. U vindt dat ik dat nu holderdeholder beslis, maar het staat in het regeerakkoord. Het zal ook terugkomen bij de bespreking van de beleidsnota.

Kunnen de dividenden besteed worden binnen hetzelfde bedieningsgebied? Dat is aan de aandeelhouders. De Vlaamse Regering kan niet opleggen hoe zij hun dividenden moeten aanwenden. Dat doen we nu niet, en dat zullen we in de toekomst ook niet doen.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp.a): Minister, u creëert om een of andere ideologische, politieke reden een probleem waar de intercommunales en gemeentebesturen niet om hebben gevraagd. U dwingt hen in een carcan waar ze niet om gevraagd hebben, en dan trekt u zich niets aan van de consequenties. Als dat goed bestuur is: merci!

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.